

Webinar: Wereld vol Woorden Thematisch

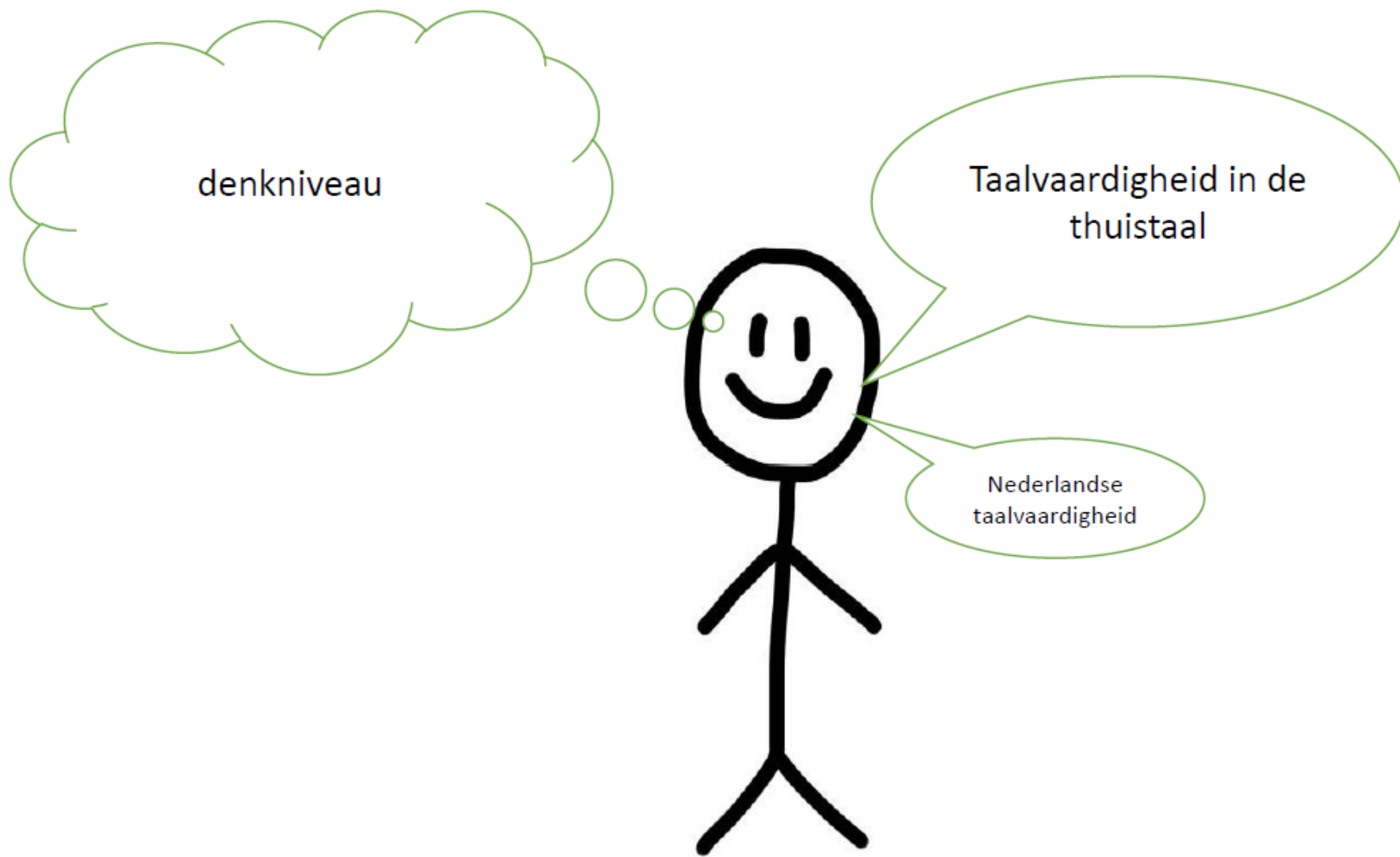
Door: Hanna Kuijs

**WERELD
VOL WOORDEN**

INITIATIEF VAN KINDERPOSTZEGELS

Taal- en denkniveau

Thema's

Zaakvakthema's: Te land, ter zee en in de lucht

- Van steen tot huis
- Van huis tot stad
- Water? Ja, natuurlijk! (twee delen)
- Het weer
- In vogelvlucht

Algemene thema's: Wat doen mensen?

- Nyd dit måltid
- Hatsjoe!
- Boekeloeren
- Feest! (twee delen)

- Volgorde van de thema's is flexibel
- Instroom kan op elk moment

Intentioneel en incidenteel leren

Expliciet NT2-aanbod: intentioneel leren

- Woordaanbod met de viertakt
- NT2-grammatica (Zien is Snappen)
- Taalhandelingen

Impliciete taalverwerving: incidenteel leren

- Rijke, talige context
- Interactie, mondelinge uitwisseling
- Samenwerken aan functionele opdrachten

Doelen: woordaanbod

- Dagelijks 10-15 woorden
- Clusters en praatplaten uit LOGO
 - LOGO3000
 - Selectie uit LOGO groep 3 en 4/5

dag 1

praatplaat p-herfst-2

praatplaat p-herfst-3

.....

dag 2 toevoegen:

praatplaat p-herfst-4

cluster p-lente-5

.....

dag 3 toevoegen:

cluster g2-lente-5

cluster g2-lente-6

cluster g3-117

.....

dag 4 toevoegen:

cluster g1-lente-10

cluster g3-81

cluster p-lente-2

.....

dag 5 toevoegen:

cluster g2-lente-9

cluster g3-32

eigen cluster

hulpmiddelen voor gehandicapten

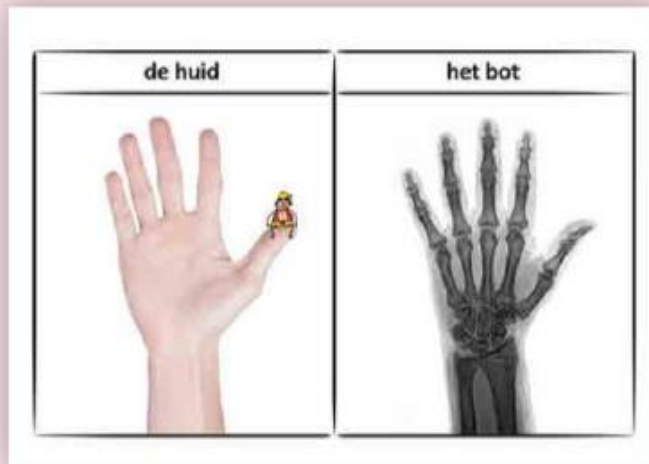
de rolstoel de blindenstok
het hoortoestel

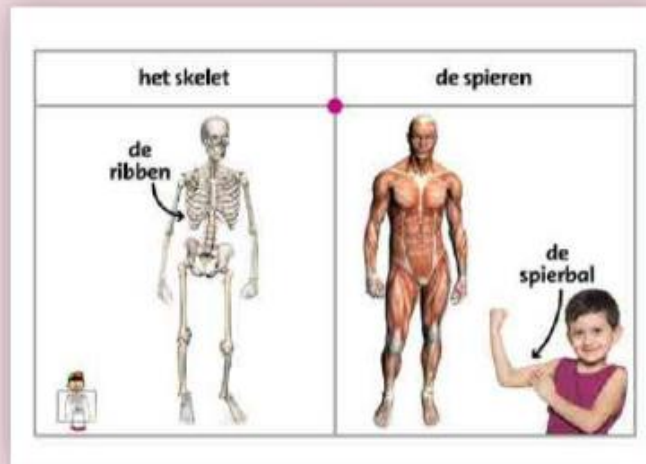
Woordaanbod

Basiswoordenschat (BAK) en functionele woorden bij het thema

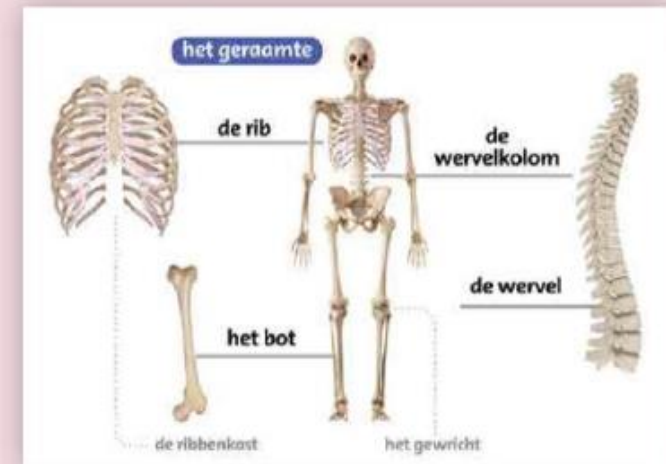
cluster g1-herfst-4

cluster g3-63

cluster stw-59

Woordaanbod

- Aanbod voor absolute beginners?
- Wat is relevant voor jonge leerlingen?
- Uitbreiding voor oudere/gevorderde leerlingen?

Woordaanbod

Lesideeën

cluster g1-winter-3

eigen cluster

cluster g1-zomer-38

VOORBEREIDINGEN

- Typ op Google Maps het adres van de school in. Zet de Street View-modus aan, zodat leerlingen de school kunnen zien en je virtueel door de buurt kunt lopen. Probeer het 'open' van tevoren even uit.
 - Maak je eigen cluster 'de woonplaats' (zie voorbeeld).
 - Print werkblad 1, 'de bouwplaat' voor alle leerlingen uit.
 - Zorg voor 12 legoblokjes in vier verschillende kleuren en voor minimaal drie legopoppetjes.
 - Schrijf op het digibord:
 - Mijn straat heet ...
 - Mijn wijk heet ... / ik weet dit niet.
 - Mijn woonplaats is ...
 - Mijn woonplaats ligt in Nederland.
- Tip:** Wil je meer variatie in knutselhuisjes? Typ 'Bouwplaat huis' in Google Afbeeldingen of Pinterest in. Er verschijnen vele bouwplaten van huizen om te downloaden.

Start van het thema

- Laat op Google Street View de school zien: 'Hé, dat is onze school!' Draai het beeld om de omgeving van de school zichtbaar te maken. Benoem wat je ziet, bijvoorbeeld: 'Daar is het speeltuintje aan het einde van **de straat**.' Zoom in en loop als het ware door de buurt.
 - Benadruk **de buurt** en **in de buurt**: 'Ik loop nu door de buurt van school. Het speeltuintje is in de buurt van school, het is dicht bij school.' Bespreek met de leerlingen wat ze herkennen vlak bij school, in de buurt van de school.
 - Schakel naar de satellietfunctie van Google. Wijs op de buurt en zoom uit totdat **de wijk** in beeld is. Zeg: 'Kijk, dit is onze wijk (naam). De wijk is groter dan de buurt. Wie van jullie woont in deze wijk? En wie in een andere?' Laat zien.
 - Zoom verder uit, zodat de plaatsnaam in beeld komt. Zeg: 'Onze school staat in ... Dat is onze **woonplaats**.'
 - Vertel dat dit thema gaat over buurten, wijken en woonplaatsen.

Eigen cluster aanbieden

- Pak je eigen cluster 'de woonplaats' erbij en benoem de treden van de woordtrap, waarbij je de al genoemde doelwoorden herhaalt. Doe het zo:
 - Ik woon in een **huis**. Mijn huis staat in een straat. Mijn straat heet ...
 - Die straat is in een **buurt**. De buurt is om mijn huis heen.
 - Mijn buurt ligt in een **wijk**. Mijn wijk heet ...
 - Wijken liggen in een **woonplaats**: mijn woonplaats is ...
 - Mijn woonplaats ligt in een **land**: Nederland (wijs aan).
- Laat de zinnen op het digibord zien en oefen ze met de groep. Vervolgens zeggen leerlingen de zinnen in tafelgroepjes tegen elkaar. Oefen zelf met de beginners alleen de woonplaats in: 'Ik woon in ...'

LOGO-cluster aanbieden

- Semantiseer cluster g1-zomer-38. Geef daarna een aantal Total Physical Response-opdrachten (TPR). Kies verschillende objecten in het lokaal en laat de groep daar dichtbij en ver weg van staan. Gebruik de gebiedende wijs:
 - Ga allemaal dicht bij de deur staan.
 - Ga allemaal ver weg van het digibord staan.
- Meer variatie? Laat ze ver weg of dichtbij op één been gaan staan of zitten op de grond.
- Formeer duo's en geef de volgende opdrachten: 'Maak de afstand tussen jullie drie stappen groot (vijf, tien)'. 'Maak de afstand tussen jullie zo groot als je arm (neus, voet)'.

Differentiatie: 3 taalniveaus

Activiteit 1 duurt ongeveer een half uur. Help de leerlingen opstarten. Roep daarna steeds een groepje kort bij je.

• Activiteit 1

De leerlingen krijgen werkblad 1. Geef de opdracht: 'Tekenen ramen en deuren in het huis. Je mag ook gordijnen tekenen, een deurbel of wat je verder nog wilt.' Laat de bouwplaat daarna inkleuren. Let op: ze knippen hier nog niet!

• Activiteit 2

Oefen dichtbij en ver weg met legoblokjes. Bespreek welk blokje het verst weg ligt van het rode legoblokje. En welk blokje ligt dicht bij het rode blokje? Kunnen de leerlingen het groene en gele blokje verder uit elkaar leggen? En dichter bij elkaar?

Leer de leerlingen de zin aan: 'Ga dicht bij ... (benoem en wijs aan) staan.' Herhaal met 'ver weg'. Laat leerlingen om de beurt aan elkaar een opdracht geven. Doe zelf mee.

Zoek met de leerlingen in Google Maps hun huis op en laat ze iets vertellen over hun buurt. Vraag naar winkels in de buurt en naar plekken waar ze spelen.

Van bouwplaat naar knutselhuisje

Vertel dat de leerlingen nu de bouwplaten in elkaar gaan zetten! Leg het verschil uit tussen **knijplijnen** en **vouwlijnen**. Ondersteun en neem de woorden mee in je taalgebruik. Als de knutselhuisjes klaar zijn, bekijken de leerlingen ze per tafelgroepje van elkaar. 'Zit alles op de goede plek?'

LOGO-cluster aanbieden

- Semantiseer de woorden van cluster g1-winter-3 met de legopoppetjes en drie knutselhuisjes. Bespreek daarna of leerlingen hun burens kennen.

In de buurt van...

- Zeg: 'Ieder van jullie heeft hier in de klas ook een buurt-jongen of -meisje. Wie is dat bij jou, wie zit er naast je?'
- Stel vragen over 'in de buurt', bijvoorbeeld:
 - Wie zitten in de buurt van Yakub?
 - Wat staat er in de buurt van de boekenkast?
 - Wat staat er in de buurt van dat huis? (een huis door het raam aanwijzen)
- Bespreek de afstand van school naar de huizen van leerlingen. 'Wie woont er dicht bij school? En wie woont ver weg?'

Afsluiting: van school naar Haïti

- Laat Nederland in Google Maps zien. Vraag welke herkomstlanden van de leerlingen dicht bij Nederland liggen. En welke ver weg? Laat vervolgens zien in Google Maps: zoom vanaf Nederland uit totdat enkele herkomstlanden zichtbaar worden die dicht bij Nederland liggen. Zoom verder uit naar herkomstlanden die ver weg liggen.
- Ga in Google Maps terug naar de school. Klik met de rechtermuisknop en selecteer de optie 'afstand meten'. Vervolgens klik je op een herkomstland of -plaats van een leerling om zo de berekende afstand zichtbaar te maken.

OM (VOOR) TE LEZEN

Verzamel boeken voor in de themahoek. Onderstaande boeken kun je allemaal gebruiken om de inhoud van dit thema te verdiepen.

PRENTENBOEKEN

- *De stad zonder kleur*, Anne Schneider (Uitgeverij Clavis, 2015)
- *Bij ons in de straat*, Koos Meinderts. (Lemniscaat, 2012)

KIJK- EN ZOEKBOEKEN

- *Mijn reuze zoekboek in de stad*, Benjamin Bécue e.a. (Van Halewyck, 2017)
- *Mijn leuk kijk- en zoekboek: in de stad*, Lila Leiber (Deltas, 2007)

INFORMATIEVE BOEKEN

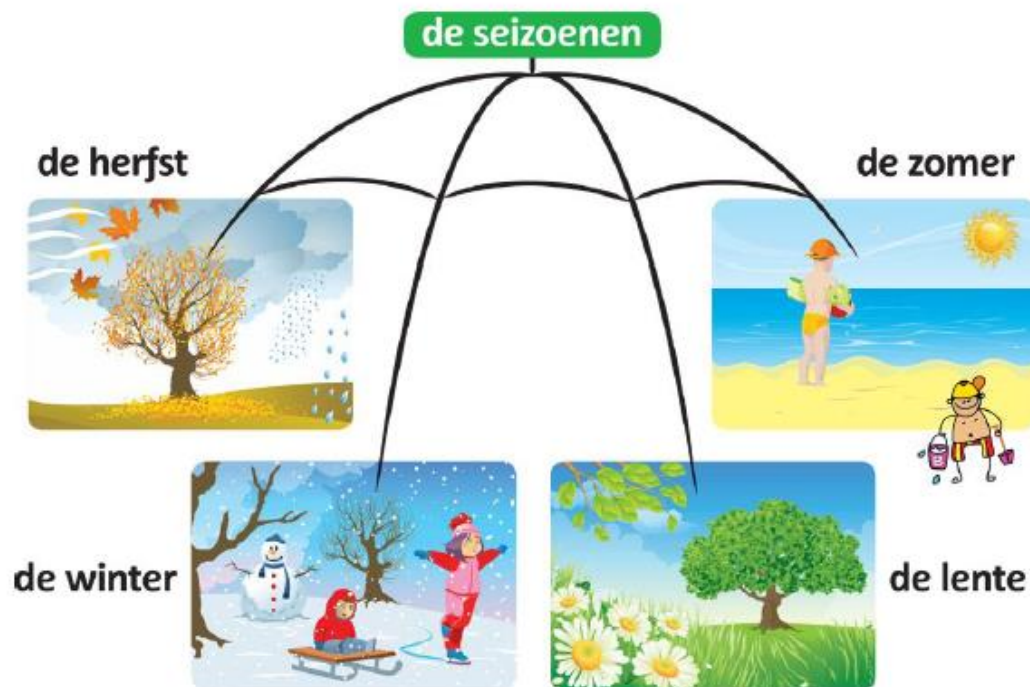
- *Verkeer* (informatieboek), Frank van Dulme (Uitgeverij Libre, 2014)
- Uit de serie *Kijkdoos* (uitg. Ars Scribendi): *Buiten spelen*, *De buschauffeur*, *De brandweer*, *Naar de bioscoop*, *De auto*, *De politie*, *Met de tram*, *De fiets*, *De speeltuin*
- Uit de serie *Mini-Informatie* (uitg. Ars Scribendi): *Treinen*, *De speeltuin*, *De brandweer*, *De politie*, *De markt*, *Bussen en Wegen*.

Intentioneel woordaanbod

De viertakt:

- Voorbewerken
- Semantiseren
- Consolideren
- Controleren

LOGO-cluster aanbieden

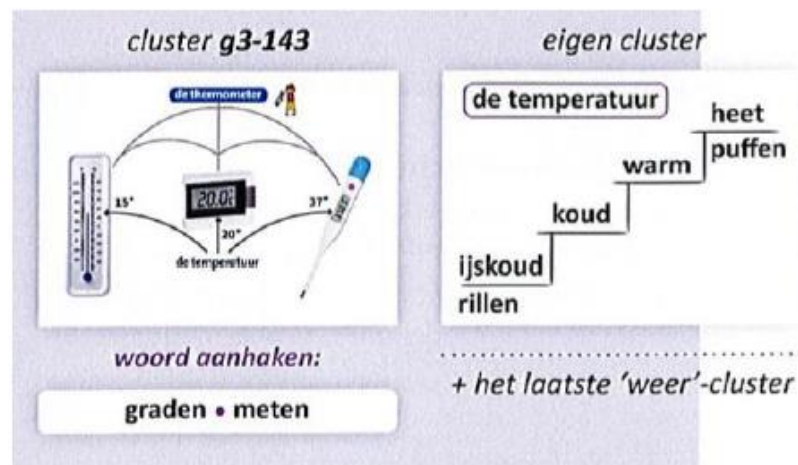
Semantiseer cluster **g2-herfst-6**. Vertel daarna wat het huidige seizoen is en laat tafelgroepjes overleggen welke afbeeldingen op de woordmuur bij dit seizoen horen. Bespreek interactief na.

Intentioneel woordaanbod (2)

De viertakt:

- Voorbewerken
- Semantiseren
- Consolideren
- Controleren

- Bied je eigen cluster 'de temperatuur' aan. Wijs op plaat **g2-winter-1** en zeg: 'Het weer voelt soms **ijskoud** aan; dan begin je te **rillen**.' Beeld uit. Wijs de winterafbeeldingen op de woordmuur aan en vertel dat het weer in de winter vaak **koud** aanvoelt. Wijs de zomerafbeeldingen aan: 'In de zomer is het vaak **warm** weer. Dat komt door de zon.' Beeld uit hoe dat voelt. Vertel dat de zon soms zó warm is dat je begint te **puffen**. Doe voor: 'pfff'. Het is dan **heet** weer. Schrijf de woorden in een trap op het bord (zonder 'de temperatuur' te noemen).
 - ⊙ Vul de bakken met ijskoud, koud, warm en heet water terwijl de leerlingen toekijken en neem de woorden mee in je taalgebruik. Laat de leerlingen het verschil in temperatuur voelen, maar niet het hete water (wijs op de stoom).
- Laat leerlingen uitbeelden wat ze doen als het ijskoud, koud, warm of heet weer is. Doe eventueel voor.
 - ⊙ Wie weet wat voor weer het nu in zijn herkomstland is? Ijskoud, koud, warm of heet weer?

Incidentele woordverwerving

OM (VOOR) TE LEZEN

INFORMATIEVE BOEKEN

- ⊙ Uit de serie 'Onze aarde': **Het weer en de seizoenen**, Jen Green. Biblion.
- ⊙ Uit de serie 'Mini-informatie': **Wind** (N238), **Regen** (N249), **Donder en bliksem** (N259), **Sneeuw** (N305), **Wolken** (N327). Noordhoff/Ars Scribendi.
- ⊙ Uit de serie 'Kijkdoos': **In de herfst** (N139), **Het weer** (N66), **Sneeuw en ijs** (N115), **Kleding** (N122). Noordhoff/Ars Scribendi.
- ⊙ Uit de serie 'Zoeklicht dyslexie': **Oh la la, een boek vol mode**, Elisa van Spronsen. Zwijssen Uitgeverij.

KIJK- EN ZOEKBOEK

- ⊙ **De vrolijke vier seizoenen**, Rotraut Susanne Berner. Lannoo.

VERHALENDE BOEKEN

- ⊙ **Wat ik de bomen wil vertellen**, Enzo Pèrès-Labourdette. Leopold.
- ⊙ **Kikker in de kou**, Max Velthuijs. Leopold.
- ⊙ **Warme truien**, Andy Engel & Judith Koppens. Uit de serie 'Kimaatjes'. Clavis.
- ⊙ **Het druppeltje en de steen**, Damir Lacković & Trpimir Vedriš. Klin.

OM TE DOEN

DE TEKST VAN DE TAALRIEDEL

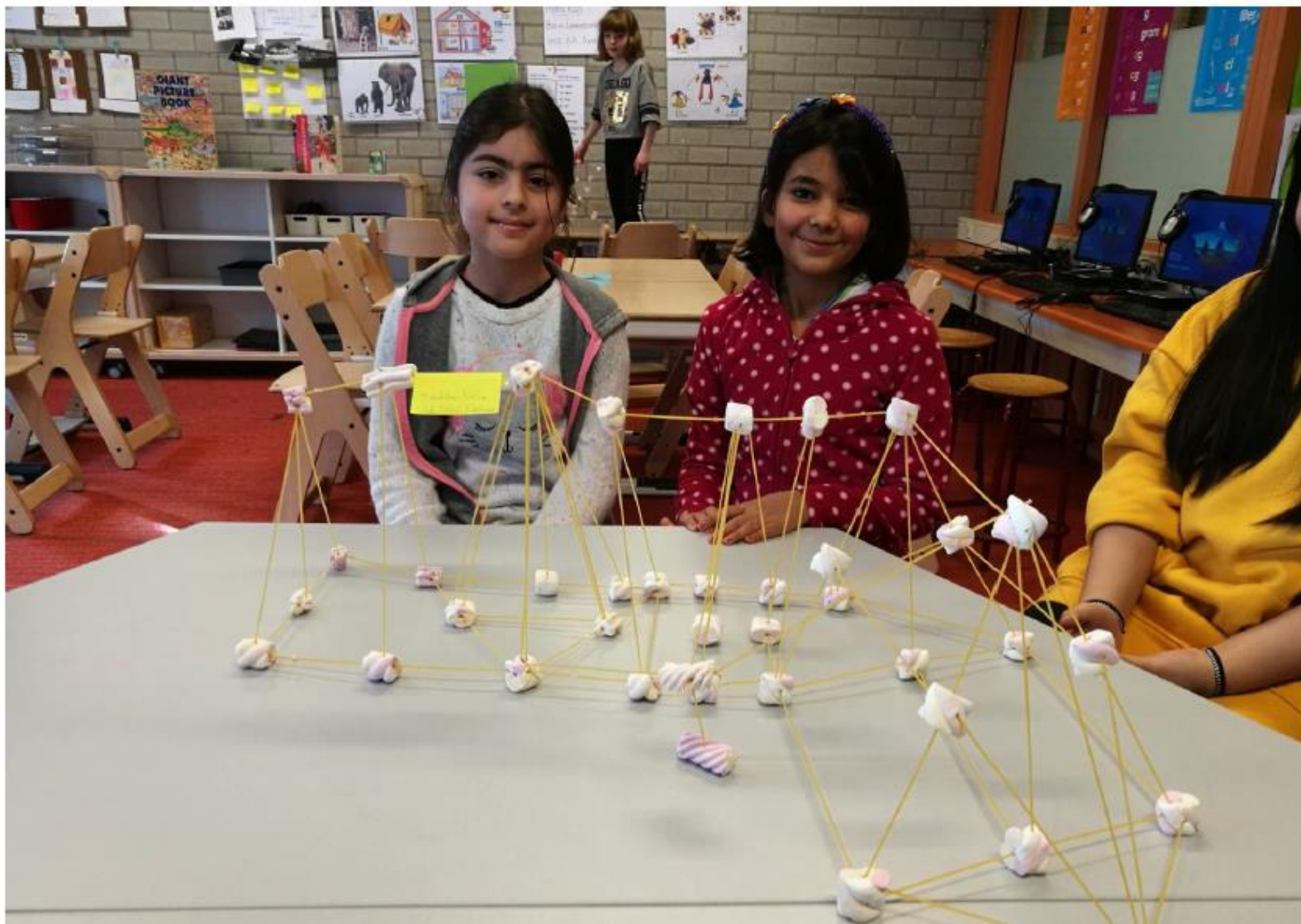
Ik heb het koud. *Trek je trui dan aan.*
Ik heb het koud. *Doe je jas dan dicht.*
Ik heb koud. *Zet je muts dan op.*
Ik heb het warm. *Zet je muts dan af.*
Ik heb het warm. *Doe je jas dan uit.*
Ik heb het warm. *Trek je trui dan uit.*
Het is nog te warm. *Zet de deur dan open en ga een beetje buiten lopen.*

TAALDENKGESPREKKEN: UITDAGENDE PROBLEMEN

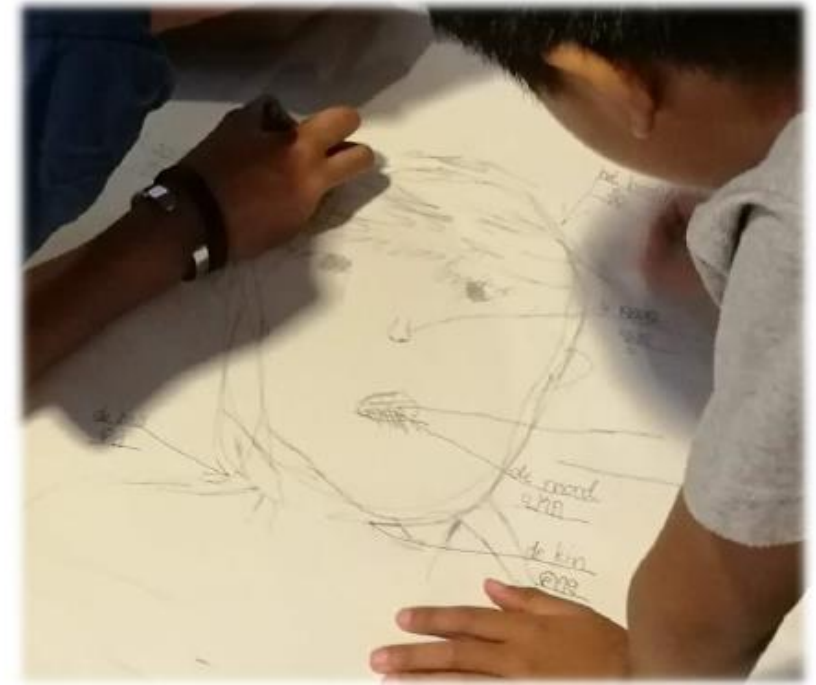
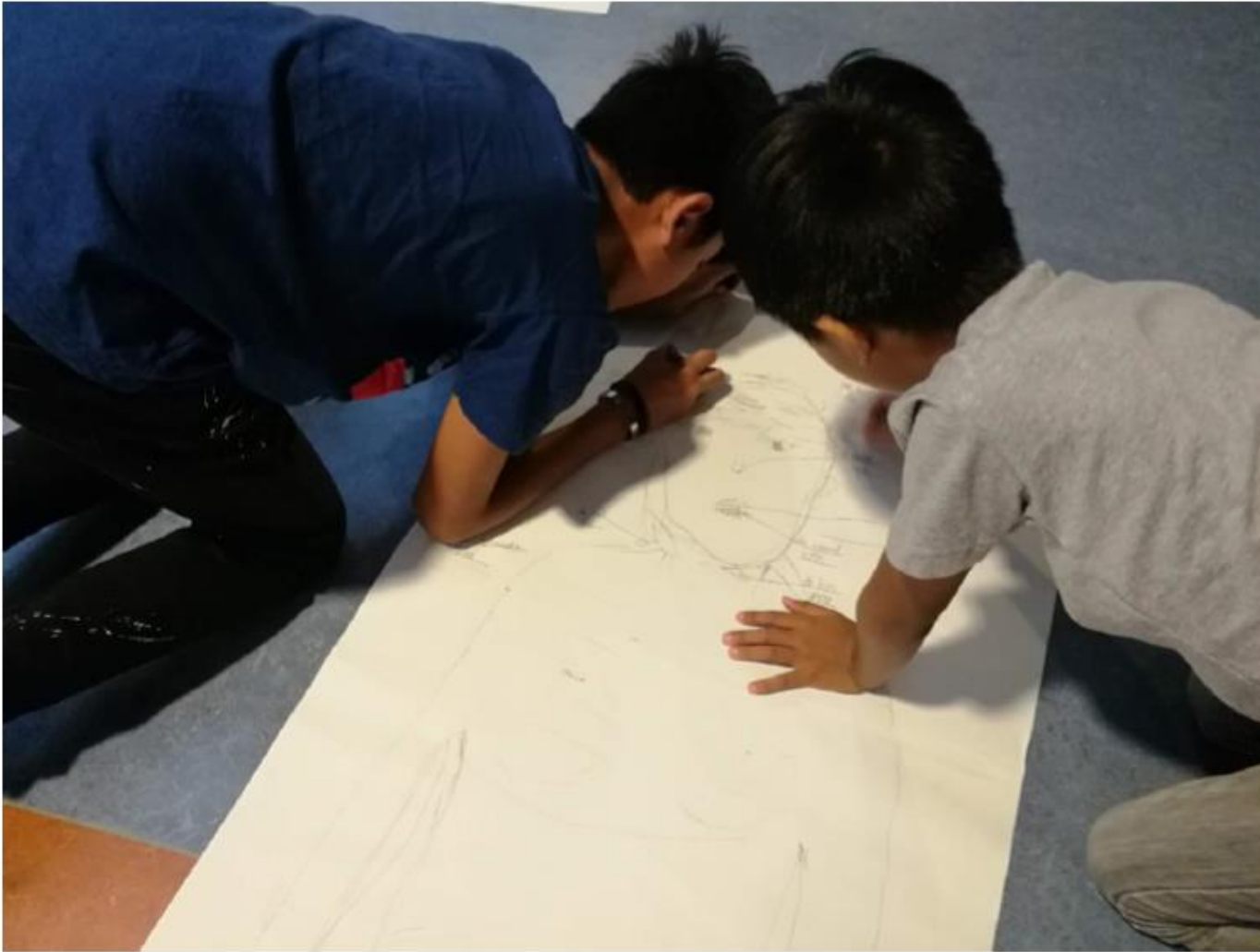
- Zet leerlingen aan het denken én praten met een taaldenkgesprek. Leg een uitdagend probleem voor aan een groepje leerlingen. Alle ideeën en oplossingen die worden aangedragen zijn goed. Bouw ze samen met de leerlingen uit. Voorbeelden van situaties:
 - ⊙ Stel je voor, er raast een orkaan over jullie dorp of stad. Mensen verstoppen zich in hun kelder. Als de orkaan voorbij is, liggen er veel stenen voor de deur. Je kunt het huis niet uit... Wat nu?
 - ⊙ Stel je voor, het sneeuwt drie weken achter elkaar en er is geen eten meer in huis... Wat nu?
 - ⊙ Stel je voor, je gaat op de fiets naar een vriendje. Het is een halfuur fietsen. Aan het einde van de middag ga je weer naar huis. Het regent keihard, met bliksem en onweer... Wat nu?
- Je kunt ook kleine taaldenkmomentjes creëren. Kijk bijvoorbeeld uit het raam en zeg: 'Oei, het regent! En het is bijna tijd om buiten te spelen...' Leerlingen hebben ongetwijfeld ideeën over 'Wat nu?'.

Samenwerken

Meertalig leren

Samen en op niveau

Differentiatie

Uitgangspunt: iedereen doet mee op zijn eigen niveau.

- Afwisseling van klassikale activiteiten en activiteiten in groepjes
 - Homogene groepjes: aanbod op niveau.
 - Heterogene groepjes: differentiatie in rolverdeling.
- Dagelijkse differentiatie-activiteit:
 - op taalniveau
 - op cognitief niveau
 - op interesse
- Samenstelling van de groepjes is flexibel!

Differentiatie: circuit met twee activiteiten

Deze activiteit duurt ongeveer 40 minuten. Start klassikaal met het maken van skeletten en loop rond om leerlingen op weg te helpen. Roep daarna groepjes bij je voor activiteit 2.

- **Activiteit 1.** De leerlingen werken aan hun skeletten.
- **Activiteit 2.** De leerlingen komen in niveaugroepjes 10 minuten bij jou langs.

Oefen de woorden van de clusters **g1-herfst-4** en **g3-winter-63**. Laat de leerlingen hun ribben tellen, elkaars huid van dichtbij bekijken en botten op verschillende plekken in hun lijf voelen. Natuurlijk laat je ze ook hun spierballen nog eens gebruiken!

Consolideer de woorden van vandaag. Vergelijk daarna samen de foto's van het skelet van een chimpansee en van een mens. Welke overeenkomsten en verschillen zien leerlingen?

Voer een taaldenkgesprek: stel je voor dat een van ons vandaag zijn been breekt. Wat dan? Leerlingen bedenken en bespreken wat er dan gebeurt. Als leerlingen uitgepraat dreigen te raken, stel je vervolgvragen: 'Wat is er thuis bijvoorbeeld allemaal lastig als je een gebroken been hebt? En hoe kun je naar school?'

Differentiatie: 2 taalniveaus

- Duo's tekenen elk hetzelfde huis door te overleggen, met een barrière tussen de tekeningen in, bijvoorbeeld een rechtopstaand boek. Doe het eerst voor met een leerling (modeling); samen tekenen jullie een huis. Stel richtvragen die je ook meegeeft aan de duo's: 'Hoe groot zijn de ramen?' 'Wat voor soort dak heeft het huis?'

Formeer heterogene duo's. Ze overleggen in het Nederlands, in hun moedertaal of door middel van gebaren, afhankelijk van hun mogelijkheden. Ze mogen de woordmuur gebruiken om kenmerken aan te wijzen.

Deze groep leerlingen is volledig afhankelijk van overleg. Ze bepalen samen het type huis; ze overleggen waar muren/ramen/deur komen en over andere kenmerken, zoals schoorsteen, regenpijp.

- Bespreek de opdracht na:
 - ⦿ Is het gelukt om twee dezelfde huizen te tekenen? Wat was makkelijk en wat was moeilijk?

Differentiatie: specifieke groepen

- Jonge leerlingen (v.a. 6 jaar)
- Leerlingen met weinig schoolervaring
- Absolute beginners
- Oudere leerlingen
- Gevorderde leerlingen

Zien is Snappen

Update:
Kijk ook grammaticale
leerlijn op de LOWAN
community

OM EXTRA TE DOEN

HET-ZINNEN (1)

Laat de leerlingen zinnen maken met de woorden rond het weer. Gebruik hiervoor de gekleurde zinsdeelstrookjes uit *De bovenkamer* of maak zelf kaartjes. Begin met eenvoudige zinnen (twee zinsdelen) en breid dit langzaam uit met:

- ⊙ plaatsbepaling *Waar?* (paars),
- ⊙ tijdsbepaling *Wanneer?* (oranje)
- ⊙ of *Hoe?* (groen)

het regent (vandaag)

het sneeuwt

het waait (hard)

het regent vaak in Nederland

het is (erg) warm vandaag

het stormt al de hele week

gisteren regende het

wat voor weer is het vandaag?

Zie *Zien is snappen*, pag. 31-61: Zinnen maken. *De bovenkamer*, pag. 102 en *het-zinnen* pag. 110.

OM EXTRA TE DOEN

HET-ZINNEN MET 'WANNEER?' (2)

Begin weer met een eenvoudige *het*-zin:

het regent

het sneeuwt

het hagelt

Maak dan twee oranje kaartjes: **vandaag**

en **morgen** en laat de leerlingen hiermee zinnen maken. Gebruik witte strookjes voor zinsdelen die de leerlingen nog niet kennen. Om de toekomst uit te drukken gebruik je meestal bijwoordelijke bepalingen (*morgen, volgende week, straks, later*) en blijft het werkwoord in de onvoltooid tegenwoordige tijd staan. Begin met de volgorde:

het regent vandaag

het regent morgen ook

Laat dan een andere volgorde zien:

vandaag regent het

morgen regent het ook

Valt de leerlingen iets op? Het rode strookje staat op de tweede plaats.

Zie *Zien is snappen*, pag. 31-61, Zinnen maken. *De bovenkamer*, pag. 102; en *het-zinnen*, pag. 110.

HET-ZINNEN MAKEN (3)

Begin weer met een eenvoudige *het*-zin:

het regent. Maak dan met oranje kaartjes *het*-zinnen met *Wanneer?* (zie week 2, dag 7).

Vervolgens maak je voor gevorderde leerlingen één kaart met drie onaffe zinnen:

gisteren was het

vandaag is het ...

morgen wordt het ...

Laat de leerlingen in tweetallen de zinnen aanvullen met ijskoud weer, koud weer, warm weer, heet weer of lekker weer, of iets anders.

gisteren was het ... (ijskoud weer)

vandaag is het ... (koud weer)

morgen wordt het ... (warmer)

Nog veel later kun je alleen de woorden **gisteren**, **vandaag** en **morgen** geven, waarna de leerlingen de zinnen aanvullen. Dit kunnen ze in tweetallen of in viertallen oefenen, waarbij ze de zinnen uitwisselen en elkaar eventueel coachen.

Zie *Zien is snappen*, pag. 31-61: Zinnen maken. *De bovenkamer*, pag. 102 en pag. 110: *het-zinnen*

Opbouw van een thema

aanbod

toetsing

herhaling,
verdieping,
verbreding

Toetsing

Er is inmiddels een update van de toetsmodule

- Na ieder thema een toets.
- Thema van 2 delen? Toets na deel 2.
- Passieve toets: LOGO digitaal (toetsmodule wordt verbeterd)
- Actieve toets: thematoets Wereld vol Woorden
 - Deel A: labels ('hier zie je een...')
 - Deel B: concepten ('een bank, een stoel en een tafel zijn allemaal...')
 - Deel C: taalvaardigheid ('vertel eens over het weer in jouw land')

1

2

3

4

5

6

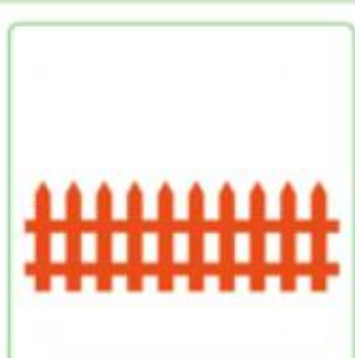
7

8

9

10

11

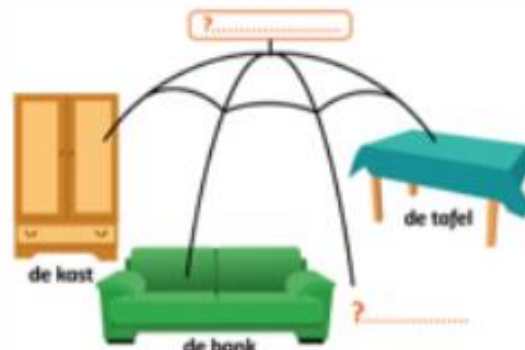
12

1

2

3

4

5

6

7

8

9

Deel A

Elk goed antwoord levert 1 punt op.

Wijs de plaatjes aan op deel A van het toetsblad. Vraag bij elk plaatje naar het bijbehorende woord.

Deel B

Elk goed beantwoord item levert 2 punten op. Deelvragen leveren 1 punt op.

Stel onderstaande vragen bij de platen op deel B van het toetsblad.

- 1 Noem drie kamers in een huis en wijs ze aan.

- 2 a. De bank, de tafel en de kast zijn allemaal soorten ...
(wijs daarbij het vraagteken van 'meubels' of 'meubelen' aan).
b. Ken je nog een ander meubelstuk?
(Wijs daarbij het vraagteken naast de bank aan.)

- 3 Welke twee apparaten hebben een batterij?
Wijs ze aan en zeg hoe ze heten.

- 4 a. Wat is het verschil tussen een gewone trap en een roltrap?
b. Hier sta je onderaan de roltrap (wijs aan).
En waar sta je hier? (Wijs bij de roltrap 'bovenaan' aan.)

- 5 a. Noem twee materialen en wijs ze aan.
b. Van welk materiaal is de deur (of tafel of kast) gemaakt?
(Noem iets wat van hout gemaakt is.)

- 6 Met een boor (wijs aan) kun je boren.
a. Met een zaag (wijs aan) kun je ...
b. En met een hamer (wijs aan) kun je ...

- 7 a. Een beer (wijs aan) is groot en een muis (wijs aan) is ...
b. Vul aan. Klein, flink, ... en ...
(Wijs daarbij alle vier de afbeeldingen aan.)

- 8 a. Noem een tegenstelling van 'meten'.
(Wijs daarbij eerst 'meten' en daarna 'precies' aan.)
b. Hoeveel meter afstand is er tussen jou en mij? Je mag schatten.
(Ga vooraf ongeveer één meter van de leerling staan.)

- 9 Wat kun je me in 30 seconden allemaal vertellen over deze plaat?
(Leerling moet binnen de tijd minimaal drie doelwoorden noemen.)

Bepaal na afloop de score van deel A en B aan de hand van onderstaande normeringstabel:

Onderwijstijd leerling	Onvoldoende score	Voldoende score	Goede score	Uitstekende score
12 - 19 weken	11 of minder punten	12 t/m 14 punten	15 t/m 17 punten	18 of meer punten
20 - 29 weken	14 of minder punten	15 t/m 17 punten	18 t/m 20 punten	21 of meer punten
Meer dan 30 weken	17 of minder punten	18 t/m 20 punten	21 t/m 23 punten	24 of meer punten

Deel C

Stel onderstaande 'praatvraag' en ga met de leerling in gesprek.

Stimuleer de leerling om te praten: toon belangstelling en vraag door.

Praatvraag:

"Je hebt in dit thema veel Nederlandse woorden geleerd over het huis.
Vertel me eens: wat kun je me nu allemaal vertellen over jouw huis?"

Toetsen: normering A en B

Tip: bekijk in de handleiding wanneer je een antwoord goed of fout rekent!

Onderwijstijd leerling	Onvoldoende score	Voldoende score	Goede score	Uitstekende score
12 – 19 weken	11 of minder punten = <i>minder dan 40%</i>	12 t/m 14 punten = <i>40% tot 50%</i>	15 t/m 17 punten = <i>50% tot 60%</i>	18 of meer punten = <i>60% of meer</i>
20 - 29 weken	14 of minder punten = <i>minder dan 50%</i>	15 t/m 17 punten = <i>50% tot 60%</i>	18 t/m 20 punten = <i>60% tot 70%</i>	21 of meer punten = <i>70% of meer</i>
Meer dan 30 weken	17 of minder punten = <i>minder dan 60%</i>	18 t/m 20 punten = <i>60% tot 70%</i>	21 t/m 23 punten = <i>70% tot 80%</i>	24 of meer punten = <i>80% of meer</i>

Toetsen: onderdeel C

- Checklist **functioneel** taalgebruik

Komt de leerling tot taalproductie?	niet of nauwelijks ☐	met mijn ondersteuning ☐	op eigen initiatief ☐
Begrijp je wat de leerling je vertelt?	niet of nauwelijks ☐	redelijk ☐	goed ☐
Gebruikt de leerling themawoorden?	niet of nauwelijks ☐	af en toe ☐	veel ☐

Voor leerlingen die 6 maanden of langer Nederlands onderwijs hebben gehad

- Aantekeningen over **correct** taalgebruik
- Opname?

Na het toetsen

- Wat herhalen, met wie?
- Aanpassingen aanbod volgende thema:
 - Wie heeft behoefte aan extra consolidering?
 - Wie heeft behoefte aan meer spreekruimte en feedback?
 - Wie heeft behoefte aan extra uitdaging?

Uitbreiding inhoud en materiaal

- Woordkaartjes?
- Schriftelijke verwerking?
- Koppeling naar andere vakken?
- Koppeling Horen, Zien en Schrijven?

Materiaal delen: Wikiwijs!

BRIEF AAN DE BURGEMEESTER

Praat met gevorderde leerlingen over iets wat ze graag zouden willen hebben, in de buurt van de school. Moet het speeltuintje opgeknapt worden? Of is er een extra zebrapad nodig om veiliger over te steken? Schrijf samen een brief aan de burgemeester. Hopelijk komt er echt antwoord!

Planning

Totaalaanbod thema's: 36 weken

- 90 minuten per dag. Wat als dat niet (altijd) lukt?
- Wat als je lessen niet 'af' krijgt?

Durf te selecteren!

Klanklessen

In Heemskerk hebben ze klanklessen ontwikkeld bij WvW

[Klanken-per-thema-Heemskerk](#)

De leerkracht is eigenaar!

Bekijk de lesideeën kritisch en pas aan aan jouw groep:

- Welke activiteit(en) ga je precies zo doen als ze er staan?
- Zijn er activiteiten ongeschikt voor jouw groep? (weglaten, bijstellen, vervangen)
- Zijn er activiteiten zo leuk en geschikt dat je er meer van wil doen? (uitbreiden/verdiepen)
- Welke keuzes maak je in de differentiatie-activiteit?

Differentiatie: uitgangspunten

Iedereen doet mee op zijn eigen niveau.

- Afwisseling van klassikale activiteiten en activiteiten in groepjes
 - Homogene groepjes: aanbod op niveau.
 - Heterogene groepjes: differentiatie in rolverdeling.
- Dagelijkse differentiatie-activiteit. Meestal op taalniveau, soms op cognitief niveau of interesse
- 3 niveaus: 1-, 2- en 3-ster activiteiten
- Samenstelling van groepjes is flexibel!
- Belangrijke organisatievorm: circuit

Opbouw in activiteiten

- Van receptief (passief) naar productief (actief);
- Uitingsruimte: van uitbeelden en aanwijzen naar benoemen en vertellen;
- Van losse woorden naar zinnen en gesprekken;
- Van hier en nu, naar daar en toen of later;
- Van mondeling naar schriftelijk;
- Van eigen taal als steun, naar in het Nederlands.

Taalaanbod

Taalruimte

Taalfeedback

Consolideren met beginners

- Total Physical Response
- Pictionary varianten (tip: wisbordjes!)
- Uitbeelden
- Aanwijs-/Vliegenmepperspel
- Ren je rot
- Waar of niet waar? (duim omhoog, duim omlaag)
- Sorteren/op volgorde leggen
- Hoe klinkt dit woord in jouw taal?
- Reproductief: nazeggen op allerlei manieren

Differentiatie: jonge leerlingen

- Ruimte voor (taalstimulerend) spel
- Aandacht voor beginnende geletterdheid
- Onderwijsassistent als speelmaatje?
- Rollenspel in themahoek
- Teken- of knutselopdrachten (en daarover praten!)
- Stempelactiviteiten
- Gerichte opdracht met bouw materiaal, klei etc.
- Zoveel mogelijk in duo's!

Taalaanbod

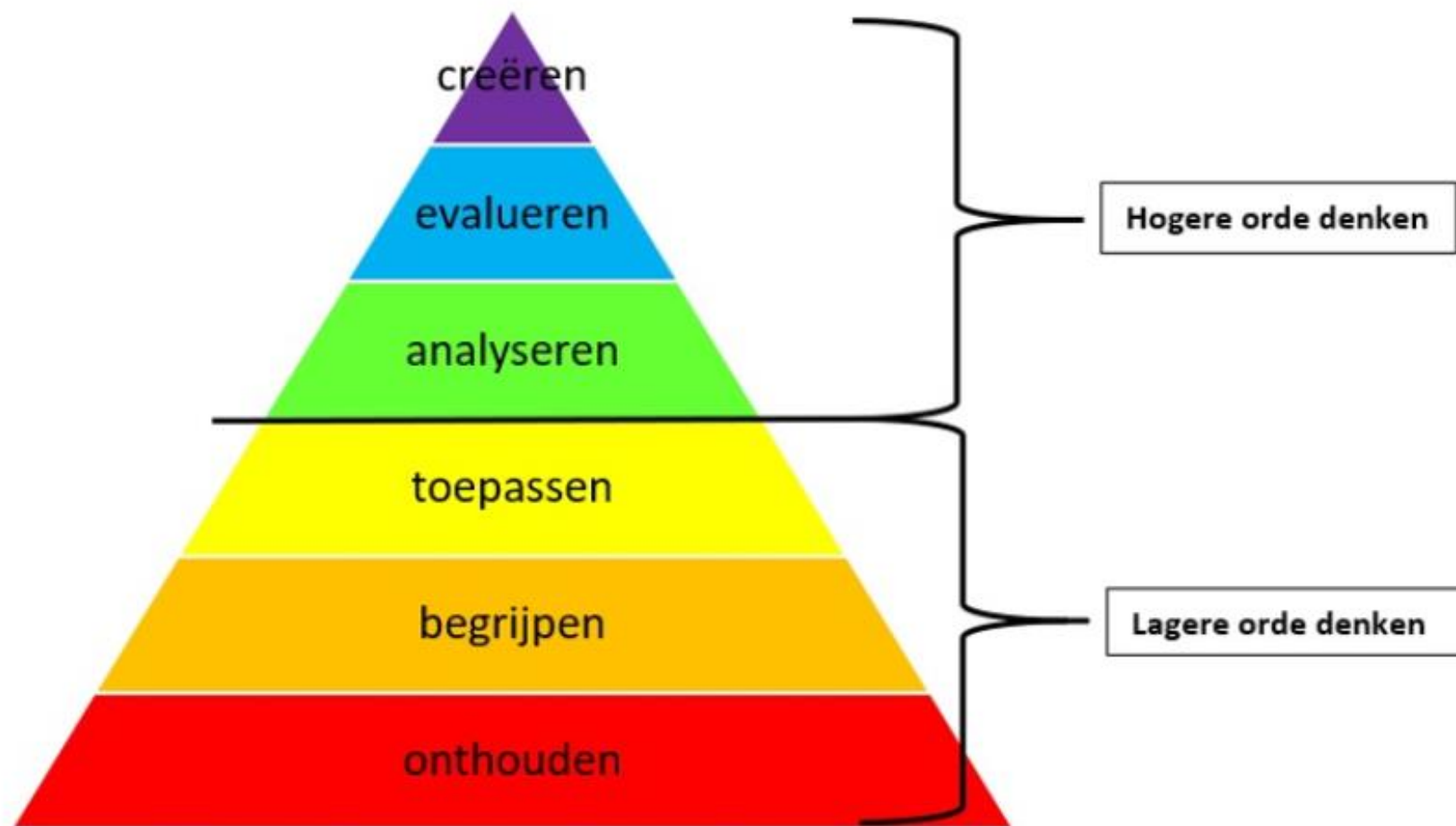
Taalruimte

Taalfeedback

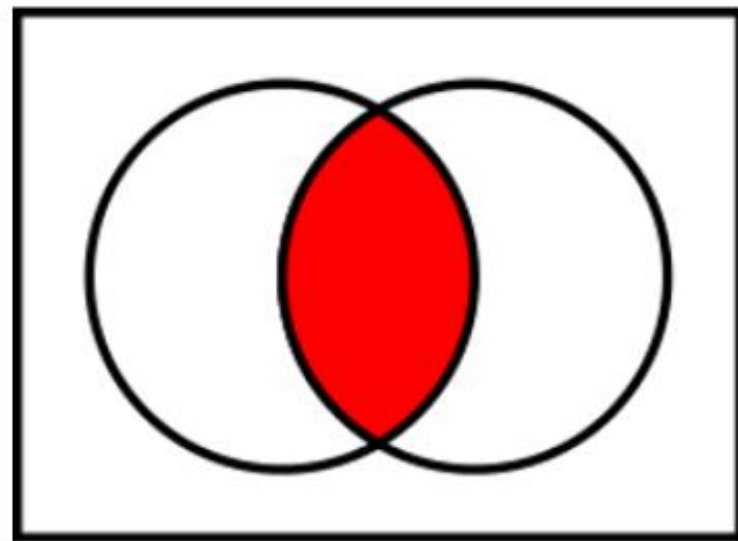
Uitdaging: denkniveaus

Hogere denkniveaus

Analyseren:

- Vergelijken (bijvoorbeeld tussen Nederland en ...)
- Verbanden leggen (bijvoorbeeld 'hoe komt het dat...?')
- Ondervragen (bijvoorbeeld: elkaar interviewen)

Hogere denkniveaus

Evalueren:

- Een standpunt innemen (bijvoorbeeld n.a.v. een stelling of dilemma)
- Je mening geven en motiveren ('wat vind jij de leukste vogel en waarom?')

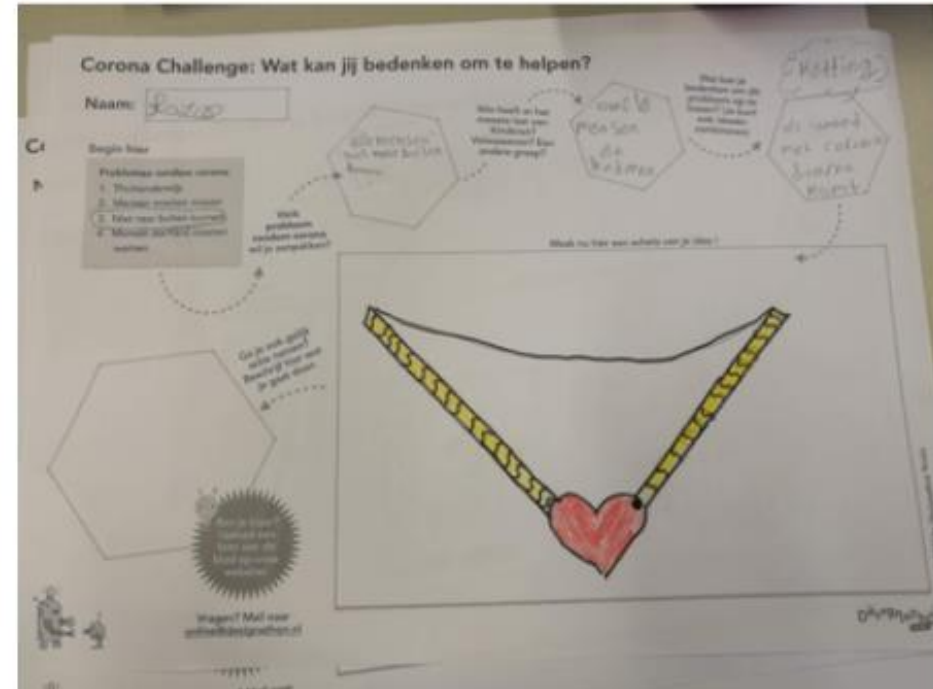

Hogere denkniveaus

Creëren:

Iets ontwerpen, uitvinden, bouwen. Nieuwe ideeën en producten!

- bedenk een hulpmiddel voor iemand met een handicap
- ontwerp je droomhuis
- Problemen rondom corona oplossen

Taal- denkfuncties

Eenvoudige taalfuncties

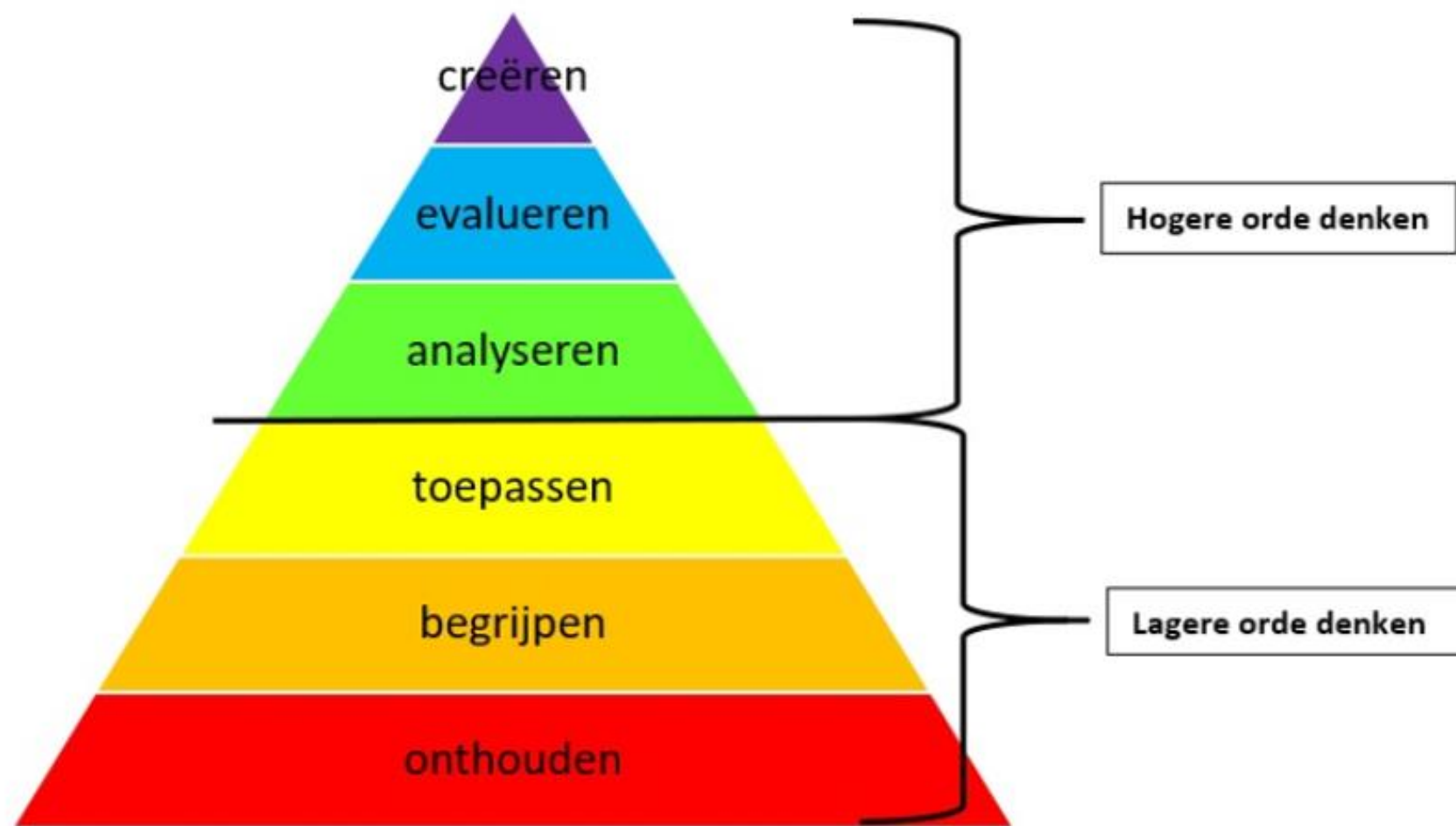
- Benoemen
- Beschrijven

Complexe taalfuncties

- Vergelijken
- Ordenen
- Oorzaak – gevolg
- Middel – doel
- Voorwaarde
- Reden geven
- Concluderen

Aan de slag: activiteiten bedenken

Volgen, verdiepen en verbreden vanuit de pijlers

Van mondeling... naar schriftelijk

- Woorden-/zinnenschrift?
- Werkbladen?
- Betekenisvolle, rijke teksten bij de thema's: goede voorbeelden?
- Tips voor betekenisvolle schrijfactiviteiten:
 - Focus op overbrengen van bedoeling.
 - Verken het onderwerp eerst mondeling.
 - Verken samen het genre: wat voor soort tekst is het, welke taal hoort daarbij?

Vragen?

Ga naar de LOWAN community en vraag collega's in het veld!